Poštnina plačana v gotovini

Cena 1 Din

Mariborski Večernik »JUTRA«

Leto V. (XII.), štev. 24 | Maribor, petek 30. januarja 1931

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11 409
Velja mesečno preseman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon: Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Poceni blago za maske

dobite v Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15

Preokret v madžarski mentaliteti

Minolo soboto se je vršilo v Budimpešti zborovanje velike važnosti: zbrali so se zastopniki naše in madžarske vlade ter v velikem številu zastopniki obojestranskih gospodarskih korporacij in organizacij in ustanovila se je madžarsko-jugoslovenska gospodarska zbornica. Zastopani so bili najuglednejši zastopniki madžarskega gospodarskega življenja z bivšim finančnim ministrom dr. Kalajem na čelu, ki je zborovanje tudi vodil in ki je bil tudi izvoljen predsednikom nove zbornice.

Dr. Kalaj je v svojem uvodnem govoru izrekel več značilnih in visoko pomembnih misli. Predvsem je povdaril — kakor tudi vsi kasnejši govorniki — važno ulogo, ki jo bo igrala nova korporacija v izgradnji gospodarskega prometa med obema državama. Na podlagi statistike je pokazal, kako je v zadnjih petih letih zunanja trgovina obeh držav neprestano naraščala, kako je kupna moč v obeh državah prilično enaka, in je treba samo vzajemne pomoči, da se vzajemni promet blaga dvigne. Obe državi se geografsko izpopolnjujeta. Trenutno so zastali gospodarski odnošaji in treba je najti skupno podlago, na kateri bo mogoče podpreti interese obeh držav. Povdaril je zlasti tudi, da **gospodarsko življenje madžarskega naroda ne pripušča, da bi se bavil s problemom revizije mejâ.**

Tudi drugi madžarski govornik, dr. Geza Siladji, ki že deset let zastopa madžarske interese v Beogradu, je povdaril velike skupne gospodarske interese Madžarske in Jugoslavije kot izrazito agrarnih držav, ki bota svoje skupne interese, predvsem plasiranje svojih agrarnih produktov, najuspešneje branili proti konsumnim državam s sporazumom in skupnim postopanjem. Madžarska potrebuje jugoslovenske surovine (les, rude, kemične produkte), Jugoslavija pa potrebuje razne industrijske izdelke, ki jih more najugodneje dobiti iz Madžarske. Skupni interes obeh držav pa je čim ugodnejše plasiranje agrarnih proizvodov, dosezanje ugodnosti s strani industrijskih konsumnih držav itd. Nadaljnja konkurenca v plasiranju agrarnih produktov bi samo še bolj pritiskala na njih cene. Idejo o jugoslovensko-madžarskem sodelovanju v pogledu vnovčevanja poljedelskih produktov treba gojiti in pospeševati, in to bodi ena glavnih nalog nove gospodarske zbornice. Treba tudi odpraviti še mnoge druge nedostatke: ovire v pogledu osebnega, blagovnega in denarnega prometa, glede reciprocitete v protokoliranju podjetij in tvrdk, treba doseči prevozne olajšave, treba odpirati skupne konsumne trge itd. Skratka, nova zbornica naj bo živ organizem, ki se bo znal prilagoditi trgovskim, industrijskim in poljedelskim potrebam obeh držav.

Ni dvoma: dogodek v Budimpešti pomeni odločen korak v konsolidaciji naših prilik na zunaj in v šega gospodarskega položaja napram inozemstvu. Razveseljivo je, da se je v madžarskih gospodarskih krogih pojavil znaten preokret v mentaliteti napram naši državi in zlasti glede revizijonističnih stremljenj nekaterih političnih desperadov na Madžarskem. Upamo, da bodo ti gospodarski in finančni krogi sčasoma s svojo zdravo mentaliteto tudi obvladali nezdravo politično atmosfero na Madžarskem, kar bo samo v nujnem interesu obeh sosednih držav.

Vatikan in slovenščina v cerkvah Julijske Krajine

PAPEŽEV ZAUPNIK PROUČUJE CERKVENE RAZMERE V NOVIH ITALIJANSKIH POKRAJINAH. — GONJA FAŠISTOV PROTI SLOVENSKI DUHOVŠČINI.

TRST, 30. januarja. Tu se mudi že več dni neki prelat iz Rima, ki ga je poslal Vatikan, da proučuje verske razmere v Julijski Krajini. Fašistično časopisje je njegov prihod silno razburil in je porabilo to priliko za novo srdito kampanjo proti slovenski duhovščini v novih italijanskih pokrajinah. Tako napada »Piccolo« goriškega nadškofa dr. Sedeja, češ da hoče prepričati Vatikan o veliki nevarnosti, da prestopi slovensko prebivalstvo v pravoslavje, ako bi se nadaljeval dosedanji pritisk na slovenske duhovnike ter odpravila slovenščina iz cerkev. Na ta način da se hoče prisiliti Vatikan, da bi bil popustljiv napram slovenskemu duhovništvu.

Toda »Piccolo« v tem ne vidi nobene nevarnosti in opozarja Vatikan, naj nikar ne nasede, češ da tudi katoliki Jugoslavije niso prestopili v pravoslavje in da bi italijanske državne oblasti vrh tega v tem primeru nastopile z vso odločnostjo. Laskajoč se Vatikanu, zatrjuje »Piccolo«, da je katoliška cerkvena organizacija poverjena izključno papežu, s konkordatom, sklenjenim med Vatikanom in Italijo, pa so natančno urejeni odnošaji med cerkvijo in državo ter je vsako vmešavanje v te odnošaje nedopustno, najmanj pa, da bi se mogli mešavati zunanji vplivi. Zato v tej stvari tudi nikdo ne more napraviti nobenega koraka, ki bi bil v nasprotju z interesi Vatikana in italijanske države. »Piccolo« končo poziva Vatikan, da naj odločno nastopi proti nadškofu v Gorici in škofu v Trstu, ki sta edina odgovorna za vse, kar se dogaja v cerkvah Julijske Krajine.

Francosko posojilo Nemčiji

KONFERENCA MED BRIANDOM IN CURTIUSOM. — MOŽNOST FRANCOSKE KREDITNE POMOČI NEMČIJI.

PARIZ, 30. januarja. Zunanja ministra Briand in Curtius sta na svojem zadnjem sestanku razpravljala tudi o vprašanju dovolitve francoskih kreditov Nemčiji. Nemško časopisje je že pisalo, da je Francija dovolila nemškemu gospodarstvu večja posojila, kar pa so pariški listi nato zanikali.

Kljub temu dementiju pa se vzdržujejo v javnosti vesti, da je francosko posojilo Nemčiji takorekoč že gotova stvar. Francosko levičarsko časopisje je bilo tako že od vsega začetka za dovolitev kreditov Nemčiji, ker je stalo na stališču, da bi bila to najboljša pot za zbližanje obeh držav. Zadnje dni pa se je pričelo zavzemati za to idejo tudi desničarsko časopisje, čeprav je bilo spočetka odločno nasprotovalo temu načrtu. »Journal des Debats« piše, da je sicer še preuranjeno, pisati o neposredno bližajoči se francoski kreditni pomoči Nemčije, vendar pa se ta misel nikakor ne sme spustiti z vidika. Organ bivšega ministrskega predsednika Tardieua pa piše celo, da Francija kar plava v zlatu, kar povzroča njenemu gospodarstvu veliko škodo. Zato je neobhodno potrebno, da spravi vsaj del svojega bogastva na inozemski trg. Riziko Nemčiji dovoljenega posojila bi močno odtehtala okrepitev prijateljskih odnošajev med obema državama in to ne glede na to, da bi se s kreditno pomočjo Nemčiji okrepil sploh celokupni gospodarski položaj Evrope.

Češkoslovaško-poljska obmejna konferenca

PRAGA, 30. januarja. Od 10. do 14. februarja se bo vršila v Plznju češkoslovaško-poljska obmejna konferenca. Vodja poljske delegacije bo predvidevno vseuč. profesor iz Krakova dr. Ooethe.. Plenarska konferenca bo predzadnje zasedanje češkoslovaško-poljske komisije za razmejitev, ker je njeno delo končano. Zadnja konferenca bo na Poljskem, nakar bo komisija likvidirala.

Turki na panbalkanski konferenci

CARIGRAD, 30. januarja. Iz Angore javljajo, da so določeni delegati Turčije za sestanek balkanske konference v Solunu. V delegaciji so Hasan bej, poslanec iz Trapezunta, kot predsednik, Hamdulah Sukhi Rešid Safred in Rušen Ešref, poslanca, kot član. Naslednja plenarna konferenca balkanske unije bo po mnenju, ki vlada v Angori, v Carigradu pod predsedstvom turškega delegata. Delegacija je podala predsedniku turške republike, Kemalu paši, poročilo o programu konference. List »Zumburiet« javlja iz Angore, da se je tam ustanovilo balkansko društvo s ciljem, da dela na realizaciji balkanske unije. Oblasti so pravila društva že potrdile. Predsednik društva je Hasanbej, glavni tajnik pa Rušen Ešref bej.

Predlog za nezaupnico Macdonaldu

LONDON, 30. januarja. Konservativna stranka je vložila v spodnji zbornici zopet predlog za nezaupnico delavski vladi. Predlog graja vlado radi stalnega naraščanja javnih izdatkov, posebno sedaj, ko bi bilo treba izdatke čimbolj zmanjšati in strogo varčevati. Zanimivo je, da bivši minister Winston Churchill ni podpisal predloga za nezaupnico. Predlog pripravlja vladi, ki je pravkar prodrla v spodnji zbornici s pičlo večino, zopet nove težkoče, temboli, ker je stališče liberalcev nesigurno.

Rudniška nesreča na Škotskem

LONDON, 30. januarja. V Haigovem rudniku na Škotskem je prišlo včeraj do velike eksplozijske nesreče, ki je zasula vse delavstvo. Dosedaj pogrešajo 50 rudarjev. Nesreča se je pripetila ob 20. uri in sicer na istem kraju, kjer je našlo l. 1928 smrt 13 uradnikov in veliko število rudarjev.

39 smrtnih obsodb

ANGORA, 30. januarja. V razpravi proti upornim dervišem je bilo 39 obtožencev obsojenih na smrt, 67 pa jih je bilo oproščenih. Razsodbo mora potrditi sedaj še parlament. Ako bo potrjena, potem bo smrtna kazen izvršena že v nekaj dneh.

Pod vlak je hotela.

Sinoči, okrog 22. ure, se je hotela nad železniškem prehodu pri magdalenskem parku vreči približno 25letna vsa objokana ženska pod vlak, ki je baš prihajal v smeri s koroškega kolodvora. Pri zaprti zatvornici čakajoči pasanti so v zadnjem hipu preprečili obupno nakano neznane mladenke, ki je pri poskusu utrpela škodo na raztrgani bluzi.

Kap je zadela

sinoči na Frankopanovi ulici pod kavarno Vollgruber približno 60 let staro žensko, katere identitete policija še do danes zjutraj ni mogla ugotoviti. Takoj pozvani rešilni oddelek je mogel ugotoviti samo smrt, na kar so neznanko odpeljali v mrtvašnico mestnega pokopališča.

Odgonskim potom

so pripeljali danes zjutraj v Maribor iz Avstrije 26letno Marijo Habjanič, pristojno v Sp. Hajdino. Prevzela jo je mariborska policija in oddala okrožnemu sodišču, ki je zasleduje radi raznih tatvin.

Ne poželi tujega blaga!

Davi krog pol 1. je zasebni uradnik Peternel Josip pustil svoje motorno kolo s prikolico pred kavarno Promenada v Tomšičevem drevoredu in ostal v kavarni v družbi 3 znancev kake pol ure. Ko so prišli iz kavarne, motornega kolesa ni bilo več. Peternel z enim znancem je šel iskat proti parku, druga dva proti Aleksandrovi cesti. Tam sta pred Birgmajerjevo trgovino zasačila 21letnega Jos. Majhena iz Krčevine, ki je, precej natrkan, imel kolo pred seboj. Dala sta ga aretirati.

Nastajajoča nevarnost

USODNA SLOVANSKA TOLERANTNOST. — DOTOK TUJCEV V MARIBOR. — NARAŠČANJE ŠTEVILA ŽIDOV.

Znana in skoraj že usodna je naša slovanska in tudi slovenska tolerantnost, izvirajoča iz stare gostoljubnosti, ki je velela sprejeti tujca čimbolj ljubeznivo in mu nuditi vse udobnosti. Samo tako je tudi razumljivo, da so se mogli dolga stoletja naseljevati na našem ozemlju Nemci in Madžari in nam gospodovati, da so se po Južni Srbiji množili in širili Albanci in Turki, da so Vojvodino zavzemali Nemci, Madžari in Romuni, da je v Rusiji nastala milijonska nemška kolonija, da so večino slovanskih zemelj, posebno Poljsko in Rusijo, preplavili Židi in jih popolnoma zasužnili itd.

Na vse to nehote mislimo, ko dan na dan opazujemo, kako nemoteno še danes, ko smo svobodni, prihajajo v Maribor tujci z vseh vetrov, se tu naseljujejo, ustanavljajo svoja obrtna, industrijska in trgovska podjetja in z lahkoto dobivajo koncesije in obrtne liste, čeprav dostikrat sploh niso naši državljani. Če se ozremo malo po naših ulicah, pa srečamo razne pridobitne kroge, ki so prišli vrag si ga vedi od kod in kako k nam večat za naš narod absolutno negativen element. Celo med našimi avtotaksarji so najrazličnejši tuji elementi, ki govorijo vse drugo, samo ne našega jezika, ki čutijo vse mogoče, samo ne z nami in nič za našo stvar. Tu izmozgavajo naš denar, živijo in se razvijajo prav kakor pijavke na naš račun, vračajo pa nam ne ničesar, ne v gospodarskem, ne v narodnem, ne v državnem, ne v kulturnem, ne v socialnem ali kateremkoli drugem oziru. Da bi svoje eksploatacijsko delo temlažje opravljali, se spretno mešajo v našo družbo in skušajo dobiti besedo povsod, kjer se jim to zdi potrebno.

Pred vsem pa vidimo, da je v Mariboru vedno več Židov. Slovenci smo bili kot skoraj edini narod v Evropi dolga stoletja obvarovani pred njimi, po osvobojenju pa se množe kakor gobe po dežju. Prihajajo iz Hrvaške, Prekmurja, Vojvodine, Avstrije, Češkoslovaške, Madžarske, Poljske in celo iz Rusije. Vsako leto je v njihovih rokah več trgovin, vsako leto zavzemajo več važnih javnih funkcij in dobrih, da najboljših službenih položajev in silijo že v poklice, v katerih jih doslej nikdar nismo imeli. S svojo prirojeno taktiko se vrivajo v ospredje, postajajo važen družabni faktor, pa čeprav jim, izven redkih izjem, niti na pamet ne pade, da bi se naučili našega jezika. Povsod, kjerkoli se pojavijo, pa vidimo tudi, da se naši — celo najodličnejši krogi — sučejo krog njih v servilni uslužnosti, tako da se zdi, da so posebno srečni, da smejo z njimi v dotik.

Nihče se pa menda še ni zavedel, da nastaja s tem za nas nova usodna nevarnost, da se nam tiho, a sistematično vriva v hišo tujec, ki pomeni, če se udomači in razraste, povsod le nesrečo, nesrečo za narodno gospodarstvo, nesrečo za narodno zavest in za resnično svobodo in neodvisnost. Danes morda še nismo tako daleč, a če se pravočasno ne iztreznimo, bomo nekega dne tam, kjer so Poljaki in Madžari ali pa, da ne hodimo po primere daleč, tam kjer so Hrvati. Če bi namreč danes vzeli ves židovski kapital iz Zagreba in sploh iz Hrvaške, bi videli, da nima pravi resnični hrvaški narod niti ene tretine premoženja. Denar pa vlada svet in kako ga vlada tam, smo imeli priliko dodobra spoznati v teh dvanajstih letih Jugoslavije.

Čas je tedaj, da se že pričnemo zavedati te nastopajoče nevarnosti in ji temeljito preprečimo vsak nadaljnji razvoj. V naših rokah je pač, komu dajemo trgovske in obrtne pravice ter koncesije in nihče nas ne more prisiliti, da bi jih dejali komu, ki prihaja k nam zato, da bi nas zasužnil, najmanj pa tujemu državljanu. Tu ni potrebno nobeno kršenje zakonov in predpisov, vse gre po zakonu in legalno. Do teh obrambnih mer nas pa sili svoboda naše bodočnosti, ki bo mogoča samo tedaj, če bomo imeli v svojih rokah gospodarstvo, v prvi vrsti kapital.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 30. januarja. Zaprto.
Sobota, 31. januarja ob 20. uri »Ljubimec«. Ab. B. Premijera.
Nedelja, 1. februarja ob 15. uri »Odgodena noč«. Kuponi. — Ob 20. uri »Grof Luksenburški«. Znižane cene.
Pondeljek, 2. januarja ob 15. uri »Prodana nevesta«. Znižane cene. — Ob 20. uri »Gospa ministrovka«. Znižane cene.

Prihodnja premijera v mariborskem gledališču bo v soboto, 31. t. m. Vprizorila se bo Shawova duhovita in satirična komedija iz družabnega življenja »Ljubimec« v režiji g. Vlad. Skrbinška. Vsekakor se obeta zelo zanimiv večer. Ker med drugim in tretjim dejanjem ne bo odmora, naprošamo občinstvo, da blagovoli vztrajati na svojih sedežih.

Nedelja in Svečnica v mariborskem gledališču. V nedeljo, 1. februarja se bo ponovila ob 15. uri zabavna burka »Odgodena noč«, da se tudi izven mariborskim posetnikom gledališča omogoči obisk te smeha polne predstave. — Zvečer ob 20. uri se bo vprizorila Leharjeva popularna opereta »Grof Luksenburški«, prvič pri znižanih cenah. — Na Svečnico, 2. februarja se bo pela ob 15. uri Smetanova priljubljena opera »Prodana nevesta«, prvič popoldne pri znižanih cenah, zvečer ob 20. uri pa bo Nušičeva sijajna veseloigra »Gospa ministrovka«, ena izmed najbolj zabavnih in privlačnih vprizoritev letošnjega dramskega repertoarja, istotako pri znižanih cenah.

Josip Copič: Novofrancuska sintaksa

Sredi tega meseca je izšla v samozaložbi, novofrancoska sintaksa, ki jo je spisal g. Josip Copič, profesor na trgovski akademiji v Mariboru. 355 strani obsegajoče delo, katero je ministrstvo trgovine in industrije odobrilo za trgovske šole, bo kot pomožna učna knjiga dobro služilo tudi v višjih razredih drugih srednjih šol, posebno primerno pa je za one, ki se želijo izpopolniti v francoskem jeziku. Tvarina je pregledno in strokovnjaško razvrščena; skladnja posameznih besednih vrst je obravnavana s skrupulozno natančnostjo in vseskozi podprta s številnimi primeri iz klasičnih in najnovejših del. Pri tem je zlasti zanimivo ugotoviti, da si nekateri sodobni francoski pisatelji dovoljujejo vedno več svoboščin napram različnim slovniškim pravilom, ki jih priprosta narodna govorica ne pozna Copičeva sintaksa je iz praktičnih razlogov pisana v hrvaškem jeziku in stane 75·— Din: razmeroma skromna cena za temeljito, obsežno delo.

—k.

Zaključeno zasedanje banskega sveta.

Včeraj je bila zadnja seja prvega zasedanja banskega sveta. Končala je z razpravo o proračunu dohodkov ter s sprejemom predlogov banske uprave glede prevzema banovinskih bolnic v državno upravo, glede nakupa posestva Hotemež pri Radečah za bodočo umobolnico, glede prevzema ženske bolnice v Novem mestu, glede nakupa Dolenjskih Toplic in glede uredbe o zatiranju škodljivcev sadnega drevja. Zasedanje je z daljšim govorom zaključil g. ban, nakar je član banskega sveta g. Benko prečital imenom vseh članov izjavo, v kateri je povdarjal harmonično sodelovanje in soglasje članov banskega sveta pri obravnavanju vseh predmetov. Proračun predstavlja temelj minimalnega delovnega programa banske uprave, katere dosedajno delo in uspehe banski svet z zadoščenjem jemlje na znanje. Banovine so se izkazale kot najprimernejše upravne enote v smeri uspešne decentralizacije uprave. G. ban je v reprezentančih prostorih banske uprave ob 17. uri priredil na čast članom banskega sveta čajanko.

Mariborski in dnevni drobiž

Košaki — ne več Lajteršberg.

Ministrski predsednik in minister za notranje zadeve general Živkovič je podpisal uredbo, s katero je odobrena sprememba imena občine Lajteršberg, ki se sedaj imenuje Košaki.

Rekrutacija mladeničev tujcev, ki bivajo v Mariboru.

Naborni obvezniki rojstnih letnikov 1906 do 1911, ki stanujejo v Mariboru ter se želijo udeležiti nabora v Mariboru, čeprav niso tja pristojni, se pozivajo, da se po spodaj označenem redu zglasijo v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 11 med uradnim časom: r. l. 1906 in 1907 dne 3., 4., 5. in 6. februarja; r. l. 1908 in 1909 dne 9., 10., 11. in 12. februarja; r. l. 1910 in 1911 dne 16., 17., 18. in 19. februarja. S seboj je vzeti krstni list ter 5 dinarski kolek za prošnjo, da se od pristojnih občin pribavijo za rekrutacijo potrebni izvlečki iz rekrutnega spiska. Naborni obvezniki, ki stanujejo v Mariboru in so pristojni v najbližje okoliške občine, naj teh prošenj ne vlagajo, ker se morajo udeležiti nabora s pristojnimi občinami, za katere bo rekrutna komisija tudi poslovala v Mariboru.

Šestdesetletnico

praznuje danes višji veterinarski svet, vodja obmejnega veterinarskega urada v Mariboru, g. Franjo Pirnat. Še na mnoga leta!

Občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug v Mariboru,

ki slavi letos desetletnico svojega obstanka, je bil včeraj pri Orlu pod vodstvom načelnika g. hotelirja Zemljiča. Zastopanih je bilo 19 zadrug po 76 delegatih, dalje ves ožji odbor Zveze, g. Velikonja kot zastopnik banske uprave, gg. dr. Pretnar in Andrej Oset za TOIZ, g. Emeršič za gostilničarsko pivovarno ter obrtnozadružni inspektor g. Založnik. Po pozdravu vseh delegatov in zastopnikov ter po odposlanju udanostne brzojavke kralju in pozdravnih brzojavk predsedniku vlade, banu in podbanu so spregovorili gg. Velikonja, dr. Pretnar in Založnik. Podčrtali so aktivnost Zveze v minulem letu, zlasti na polju strokovne izobrazbe gostilničarstva, ki je glavni pogoj za razvoj tujskega prometa, ta pa zopet glavni vir dohodkov v današnji težki krizi. Naglasili so zlasti velik uspeh Zveze v vprašanju hotelirske šole, glede katere je že storjen načelen sklep banske uprave, da se ustanovi v Mariboru ali Rog. Slatini. Nadejati se je, da bo Zveza lahko proslavila svojo desetletnico z otvoritvo te šole. Sledilo je poročilo načelnika ter zlasti izčrpno in vzorno poročilo tajnika Zveze g. Zetelna o delu, uspehih in neuspehih v minulem in o programu dela v bodočem letu. Obračun za leto 1930 (112.563.40 Din izdatkov) ter proračun za leto 1931 (141.530.55 Din potrebščin) so delegati odobrili in odboru dali absolutorij. Dozdajni odbor je bil v celoti zopet izvoljen z g. Zemljičem na čelu.

Knjigarna Tiskovne zadruge podruž. Maribor

Aleksandrova cesta 13 priporoča cenjenemu občinstvu bogato izbiro najnovejših znanstvenih in leposlovnih knjig in revij v slovenskem, nemšken in francoskem jeziku. Poleg tega **izvršuje naročila na vse inozemske knjigarne,** ker je žnjimi v **direktni poslovni zvezi.**

Novinarski klub.

Drevi ob 18. uri v kavarni »Bristol« klubova seja. Radi izredne važnosti dnevnega reda je potrebna polnoštevilna udeležba.

Tatvine.

Ivanu Steinerju, sinu ravnatelja Agrumarije na Koroški cesti, je bilo včeraj iz veže hiše št. 18 v Tattenbachovi ulici ukradeno kolo. — V pisarno skladišča trgovca Karla Goleža v Einspielerjevi ulici pa se je sinoči od 27. na 28. splazil neznan zlikovec in iz miznice odnesel 200 Din, srebrno uro in zlat prstan. Svoje delo je obnovil v noči od 29. na 30. t. m. in odnesel 50 Din, 4 šilinge in uro v vrednosti 650 Din.

KINO

Grajski:

Danes zadnjikrat: **Lažni feldmaršal.**
Jutri v soboto začne:
1000 BESED NEMŠKO!
Prvi nemški govoreči in zvočni Pat in Patachon-film. Salve smeha!

Union:

Od danes dalje: Richard Voss
»NJIH DVOJE«
100% nemški govoreči, zvočni film. Gustav Fröhlich, Lucie English, Charlota Suza.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17. 19. 21. uri: ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19 in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLO KINO

V soboto, nedeljo in pondeljek:
HARRY PIEL
TATOVI AVTOMOBILOV.

Diven meteor,

ki je na zimskem nebu silno redka prikazen, se je sinoči, okrog 11. ure, zasvetil v jugozapadni smeri nad Pohorjem. Svetli drobci so leteli v krasnem loku liki umetna raketa ter po skoro enominutnem žarenju izginili v vsemirski prostornini. Nenavaden prizor je opazilo več ljudi.

Sv. Rupert v Slov. gor.

Tukajšnja sokolska četa je priredila v nedeljo 25. t. m. velik srečolov z raznimi drugimi zabavami. Vsestranski uspeh je bil nad pričakovanje zadovoljiv, za kar gre predvsem zahvala gg. trgovcem, obrtnikom in drugim prijateljem Sokola v Mariboru in Ptuju, ki so darovali krasne dobitke, oz. prispevali denarno. Prav prisrčna zahvala gre nadalje domačinom; predvsem obema trgovcema, gostilničarju Vogrincu, županu Čučku in veleposestniku Zeleniku, kakor vsem ostalim, ki so pokazali, da umevajo in cenijo delo mlade sokolske čete, ki zbira dinarje, da si postavi lastni dom, kar upa, da se ji posreči že letos. Končno še prisrčna hvala starosti matičnega društva bratu dr. Gorišku, ki je, kakor vedno, tudi tokrat postavil celega moža. Zdravo!

Nesrečen padec po stopnjicah.

Na Aleksandrovi cesti 60 v Studencih stanujoči 66letni zasebnik Matija Herčič je včeraj tako nesrečno padel po stopnjicah, da je dobil na glavi težje poškodbe. Morali so ga z rešilnim avtom odpremiti v bolnico. — Podobna usoda je zadela 55letno zasebnico Izabelo Siber iz Tattenbachove ulice. Pri padcu si je zlomila levo nogo. Tudi njo so morali prepeljati v bolnico.

Predpustna veselica pekov

se bo vršila v soboto, dne 31. januarja v Gambrinovi dvorani. Na sporedu petje, šaljivi nastopi, srečolov src in ples. Iskreno vabljen vsakdo.

Sokolske maškarade ne bo.

Sokolsko društvo Maribor-matica obvešča svoje članstvo, da ne bo letos z ozirom na splošno gospodarsko krizo običajne prireditve, sokolske maškarade. Zdravo! — Odbor.

Sobota 31 **Sobota 31**

Lepotna tekma mask

Bitka s serpentinami

Velika kavarna

Igralce drž. razredne loterije v upravi »Jutra« in »Večernika« opozarjamo, da so srečke za II. razred 21. kola že prispele in jih lahko zamenjajo. Žrebanje se bo vršilo že 10. februarja.

Pevsko društvo »Lira«

priredi dne 1. februarja v gostilni Hoste v Spodnjem Radvanju oranžni ples. Začetek ob 16. uri. Vstopnine ni. Za obilen obisk prosi odbor.

V podmornici na severni tečaj

PRED FANTASTIČNIM PODJETJEM KAPETANA WILKINSA.

Znani polarni raziskovalec Sir Hubert Wilkins namerava že tekom prihodnjega meseca podvzeti že dolgo časa pripravljeno pot s podmornico pod Severnim ledenim morjem do severnega tečaja. Predvčeraj je bila to še utopija, danes je realnost, čeprav še nekoliko fantastična. A jutri?... Ko je Jules Verne v svojem romanu »20.000 milj pod morjem« govoril o možnosti, priti s podmornico na severni tečaj, je bilo to le smelo sanjarjenje. Minilo je komaj nekaj desetletij, odkar je to delo izšlo, pa hoče Sir Hubert Wilkins izvesti to pot kapetana Nemo. Pustoloven in drzen načrt, ali Wilkins, ki je bil že na južnem tečaju in ki je preletel severnega, je morda edini človek, ki lahko to delo izvede.

Naloga smele ekspedicije je, preiskati arktične morske globine in njih temperaturo ter ugotoviti moč in smer njihovih struj. Pot iz Liverpola do Yokohame preko Panamskega preliva znaša 12.250 milj, dočim znaša pot preko Severnega ledenega morja samo 6.850 milj. Če bi bilo mogoče to pot izkoristiti, bi bilo prihranjeno i na poti i na denarju.

Težkoče so seveda velike. Mnogi ugledni učenjaki trde, da so nepremagljive. Predvsem dolga pot. Wilkins hoče prevoziti s svojo podmornico 2050 angleških morskih milj. To je po stanju današnje tehnike nemogoče. Ravnotako ne more radi ledu na morski površini uporabljati periskopa in mora biti pripravljen na to, da se bo srečal na potu z velikimi ledenimi gorami v precejšnji globini. Trčenje s takimi ledenimi masami je, kakor kaže slučaj s Titanicom, katastrofalno tudi z ladje-velikane.

Kako naj se izogne tej nevarnosti? Konstrukcija podmornice ne dopušča, da bi se potopila globlje kot 100 m. Gore ledu so pa nasprotno često znatno globlje. Redno se dviga nad površino le ena sedmina njihove prave velikosti, dočim je ves ostali del pod vodo. Ledeni kolos, ki se dviga kakšnih 20 m nad površino, tone znatno globlje, kakor se more potopiti podmornica. Vsak poskus, tak kolos dvigniti višje, bi bil za podmornico katastrofalen.

So pa še druge težkoče. Podmornica se spušča in plove pod ledom. Toda kako naj določi posadka, kje se led konča in kje naj se dvigne podmornica na površje. Kakor smo že rekli, periskop ne prihaja v poštev. Wilkins hoče razbijati led z bombami s spodnje strani. Seveda mora biti podmornica pred eksplozijo zasigurana, t. j. odmakniti se mora z mesta, na katerem mora bomba prebiti led. Ko bo bomba svoje opravila, bo se podmornica vrnila, pri čemer se bo orijentirala s pomočjo posebne naprave z vrvico. Učenjaki so mnenja, da to ne bo baš tako lahko izvesti, ker lahko eksplozija odnese tudi orijentacijsko vrvico.

Razen tega, nadaljujejo učenjaki, se ne sme pozabiti, da Dieselovi motorji ne morejo delovati v velikih globinah in pridejo potemtakem v poštev le akumulatorji, katerih kapaciteta je omejena.

Tudi ni prostora za izpuščanje plinov. Tudi slikanje pod vodo zadaje velike težkoče. Znano je, da se zberejo ribe v velikanskih kolonah, čim se spusti kako svetlo telo v vodo. Na ta način onemogočajo fotografsko snimanje. Razen tega voda jako absorbira svetle žarke, radi česar bo razsvetljevanje večjih objektov v morju nemogoče. To so samo nekatere izmed mnogih težkoč.

Wilkins in Simon Lake Company, velika tvornica podmornic v Conecticutu, hočejo dokazati, da je vendar možno premagati vse težkoče. Mister Lake izjavlja: »Moji eksperimenti so dokazali, da so pod vodo na morskem dnu ogromna petrolejska polja. Je možnost, da bo podmornica sama zadela ob izvire in se preskrbela s tem petrolejem.«

Podmornica Defender bo urejena na popolnoma novi način. Razbijanje ledenih mas bodo vršila v prvi vrsti eksploziva. Led se bo lahko tudi raztapljal z raznimi kemikalijami s pomočjo posebnih priprav. Na podmornici bo montirana tudi posebna naprava, neke vrste potapljaški zvon, ki bo omogočal v slučaju, da bi bila podmornica prisiljena ostati pod ledom, priti enemu človeku na površje. Ta naprava je bila izumljena pred dvema letoma po neki podmorski katastrofi. Je to zvon, ki je čvrsto pritrjen na podmornico, ali tako, da je v njem zrak. Ko stopi zvon v akcijo, se vijaki enostavno odvijejo in zvon gre na površje. Razen tega bo imela podmornica na zunanji strani pritrjene razne svedre in nože za prelukniavanje in rezanje ledu. S pomočjo svedrov bo mogoče predreti tudi najdebelejši led in napeljati nato skozi odprtino zrak.

Podmornici bo zapovedoval Sloan Dannenhower, dočim bo znanstveni vodja ekspedicije znani polarni raziskovalec dr. Harold U. Sverdrup.

Enajst let prohibicije

Dobre in slabe strani suhega režima.

16. t. m. je minilo enajst let, odkar je stopil v Ameriki prohibicijski zakon v veljavo. Ta dan je bil proslavljen v ameriškem senatu z govorom senatorja države Texas, Shepparda, ki je koval v zvezde dobroto suhega režima.

Kljub temu, da je povzročil suhi režim mnogo zla, ima v Zedinjenih državah še mnogo pristašev.

Ob tej obletnici so bile darovane v 27 newyorških cerkvah zahvalne maše in duhovniki so se pred prisotnimi verniki zahvaljevali Bogu za to, da je dobila Amerika suhi režim. Tega mišljenja seveda ne deli ves narod; odjek nezadovoljstva nasprotno vedno narašča in ga je bilo slišati celo v senatu po Sheppardovem govoru.

Suhi režim v Ameriki bo moral prestati še mnogo preizkušenj. Te dni je bilo predano v tisk poročilo Wickershamove komisije in ga cela zemlja nestrpno pričakuje. To komisijo je imenoval Hoover z nalogom, da preišče vzroke vse večjemu številu kriminalnih slučajev, kakor tudi način, kako temu zlu nasprotovati. Komisija je posvetila največjo pažnjo proučavanju prekršitev prohibicijskega zakona in je sestavila obširno poročilo, ki bo predloženo predsedniku Hooverju, da ga sporoči kongresu. Mnogi pričakujejo senzacijonelna odkritja tega izvestja na račun suhega režima. Trdi se, da bo treba priti do prepričanja o nemožnosti bodočega upoštevanja zakona o prohibiciji. Drugi pa, opirajoč se na besede Hooverove, da je prohibicija eksperiment, čigav motivi so plemeniti, trdijo, da bo Wickershamova komisija priporočila nadaljevanje tega eksperimenta, pa s popolnoma drugimi metodami, kakor so se uporabljale dosedaj.

Kakorkoli je, zdi se, da so prišle oblasti po enajstih letih eksperimentiranja do prepričanja, da je v bodoče nemožno uveljavljati prohibicijski zakon v današnji obliki. To že same priznavajo. Pred nekoliko dnevi je izjavil ravnatelj prohibicije Woodrock formelno pred neko komisijo, da v bodoče ne namerava nastopati proti poedinim kršiteljem prohibicijskega zakona, ker je tudi on sam uverjen, da se lahko zakon udejstvi le, če so v to svrho koncentrirane vse razpoložljive moči v osobju in denarju proti robijanju tajne trgovine z likerji in alkoholnimi pijačami na veliko.

Poslanec odvedel izvoljenko

Rumunsko javnost je te dni razburkala afera poslanca Socea, ki je odvedel iz hiše roditeljev 17letno hčerko bukareštanskega vseučiliškega profesorja Manoilesca in zbežal z njo v Zagreb. Starši dekleta seveda s tem niso bili sporazumni in so prijavili zadevo policiji. Socea se je čez nekaj dni vrnil v Bukarešt in šel k dekletovim staršem prosit za njeno roko. Toda starši odvedenega dekleta niso hoteli ničesar čuti o tem in so obvestili policijo o Soceovem povratku. Socea je bil aretiran. Profesor Manoilescu pa je sedaj prejel od hčerke pismo, da se z ozirom na sramotno postopanje proti nienemu ženinu nikdar več ne vrne k njim.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Slovenjgradec

je imelo glavno skupščino dne 25. januarja v Sokolskem domu. Navzočih je bilo 96 članov(nic).

Po lepem govoru, v katerem se je zahvalil bratom in sestram, salonskemu orkestru, pevskemu društvu in drugim prijateljem Sokola za njih delo v prid društva, ter se s pijeteto spominjal umrlih bratov in dobrotnikov društva, je br. starosta dr. V. Železnikar prečital »Poslanico« Saveza SKJ, ki je bila z navdušenjem sprejeta.

Zapisnik II. redne glavne skupščine je bil odobren brez pripomb.

Sledila so poročila društvenih funkcijonarjev in sicer tajnika br. Sovreta, načelnika br. Veljaka, predsednika prosv. odbora br. Šentjurca, predsednika dram. odseka br. Debelaka, preds. prireditvenega odseka br. Tominca, predsednika gradb. odseka br. Ivana Rojnika, gospodarja br. Konrada Rojnika, računovodje br. Kvaca in predsednika reviz. odbora br. dr. Lavriča. — Iz tajnikovega poročila je razvidno, da šteje društvo 305 sok. pripadnikov, izmed njih 191 telovadečih. Prosvetar je omenil 10 predavanj in 231 kratkih govorov pred vrstami v telovadnici. Strok. knjižnica šteje 158 knjig, leposlovna pa 575 del. Zanimivo je bilo načelnikovo poročilo: 191 vpisanih je telovadilo 521 ur; program za 1931 je obširen. Prireditveni odsek izkazuje 19 prireditev. Gradbeni odsek se postavlja s ponosno stavbo, Sok. domom. Vanj je zazidanih Din 750.000. Ta znesek vsebuje tudi dolg 350.000 Din. Dramatski odsek je nudil 6 diletantskih gledaliških predstav.

Poročila so pokazala upravno, tehniško, izobraževalno in nacijonalno delo. Pokazala so pa tudi, kako neobhodno potreben nam je bil naš Sokolski dom, brez katerega bi se ne bilo moglo izvršiti in doseči tega, kar se je izvršilo in doseglo v pretečenem letu.

Delati bo treba še intenzivno na končni dograditvi našega doma, ki je pravo kulturno žarišče Mislinjske doline.

Vpisnina Din 5.— in članarina Din 60.— ostane tudi v prihodnjem letu.

Ime »Javna ljudska knjižnica in čitalnica« se spremeni v »Sokolska knjižnica«.

Župni upravi predloži skupščina za upravno leto 1931 sledečo društveno upravo v potrditev: upravni odbor: starosta br. dr. V. Železnikar, njegov namestnik in predsednik gradb. odseka br. Ivan Rojnik, tajnik br. K. Sovre, predsednik prosv. odbora br. F. Šentjurc, načelnik br. M. Veljak, njegov namestnik br. A. Urbas, načelnica s. V. Veljakova, njena namestnica s. I. Rebulova, predsednik dram. odseka br. A. Debelak st., predsednik prireditvenega odseka br. M. Tominec, blagajnik br. J. Gorečan, matrikar br. A. Debelak ml., gospodar br. I. Serajnik, računovodja br. I. Kvac, odbornik br. S. Jazbec.

Revizijski odbor: predsednik br. dr. J. Lavrič, člana br. dr. H. Schreiner in br. M. Ferber, namestniki br. J. Druškovič, I. Pruš, M. Zupanič in s. R. Hribarjeva.

Častno razsodišče: predsednik br. dr. H. Schreiner, zapisnikar br. M. Šmid, člani br. dr. Lavrič, dr. V. Železnikar, s. A. Zuppisova in M. Šošterjeva, namestnika br. V. Minatti in F. Podpečan.

Sport

Patruljni tek v Romuniji.

V Predealu v Romuniji se je vršil ob udeležbi Jugoslavije, Češkoslovaške, Avstrije in Romunije vojaški patruljni smučarski tek. Tekmovanju je prisostvovala tudi kraljeva družina in diplomatski zbor. Proga je bila dolga 30 km, pri 15 km se je vršilo tekmovanje v streljanju. Zmagala je v obeh panogah Češkoslovaška pred Avstrijo, Romunijo in Jugoslavijo.

Smučarsko prvenstvo ČSR.

Včeraj so se zaključila smučarska prvenstva ČSR v teku na 50 in 18 km za moške. Prvenstvo si je priboril v Pragi študirajoči Norvežan Sigmund Rund, dočim je postal prvak v kombiniranem tekmovanju Barton.

Vojaških smuških tekem,

ki jih priredi 1. in 2. februarja na Mrzlem studencu nad Bledom ministrstvo vojske in mornarice, se udeležita tudi znana mariborska sportnika gg. art. poročnik Viktor Ogorelec (SPD) in podporočnik Evgen Džamonja (ISSK Maribor). Akoravno nista imela mnogo priložnosti za trening, upamo, da bosta častno zastopala mariborski sport.

Mariborski smučarski klub

priredi dne 1. in 2. februarja smuški izlet na Pohorje v okolici koče na Pesku. Obenem bo pri koči na Pesku dvodnevni tečaj za začetnike in že izvežbane smučarje. Dohod iz postaje Sv. Lovrenc, odkoder vozi avto do podnožja Pohorja. Vabljeni so vsi smučarji. Snežne razmere so jako ugodne. Izlet v Rimski vrelec se preloži na poznejši datum. — Mariborski smučarski klub priredi od 4. februarja dalje smuški tečaj za začetnike in že izvežbane smučarje pri Ruški koči. Prijave se sprejmejo do 3. februarja pri tajniku v trgovini Stojec, Jurčičeva ulica 8.

Sodniška sekcija ZNS, službeno.

Prijateljsko tekmo Rapid:Železničar dne 1. II. ob 15. uri na igrišču SK Rapida sodi g. Vesnaver. Predtekmo rezerv sodi g. Kasper.

Gg. savezni sodniki se tem potom obveščajo, da so prispele nove izkaznice za leto 1931 in se lahko dvignejo proti plačilu Din 10 pri poverjeniku Vetrinjska ulica 5. Načelnik.

Medklubski odbor LNP, službeno.

V nedeljo, dne 1. februarja se vršijo na igrišču SK Rapida naslednje tekme: ob 13. uri SK Železničar rez.:SK Rapid rez.; ob 15. uri SK Železničar I:SK Rapid I. Službujoča odbornika gg. Fišer in Nerat.

V torek, dne 3. II. ob 20. uri bo v kavarni »Bristol« redna odborova seja, nakar se gg. odbornike opozarja. Tajnik.

SK Železničar, nogometni odsek.

V nedeljo, dne 1. II. odigra rezerva in I. moštvo prijateljsko tekmo s SK Rapidom. Postava I. moštva je sledeča: Pišof, (Kosem), Konrad, Wagner, Glavič, Frangeš, Ronjak, Kohout, Antoličič, Efferl, Paulin, Konrad; rez. Kositer. Rezerva: Jug, Kositer, Zgonc, Horaček, Čiček, Urbančič, Seničar, Borovka, Lorber, Pezdiček I, Marčinko; rez. Bačnik, Golinar. I. moštvo mora biti v garderobi najkasneje ob 14.30, rezerva pa ob 12.30. Načelnik.

Sport po svetu.

Tennis-prvenstvo Kanade na kritih prostorih si je priboril znani Davis-coup igralec George Lott (USA) premagavši v finalu svojega rojaka John van Ryna 6:2, 5:7, 7:5, 5:7, 6:3. Skupaj pa sta dosegla prvenstvo v doublu po ostri borbi s kanadskim parom Hall-Lestie in rezultatom 18:16, 6:3, 6:1.

Pierre Gillon, novoizvoljeni predsednik francoskega tennis-saveza, je bil svoječasno sam odličen igralec. Na svetovnem turnirju v Wimbledonu je proti tedanjemu prvaku sveta, nepozabnemu tehničarju H. L. Dohertyu, po krasni igri izgubil s pičlim rezultatom 5:7, 5:7, 4:6. Od leta 1920 je predsednik najmočnejšega franc. tennis-društva »Racing Club« ter obenem kapetan nacijonalnega tennis-moštva, katero je v letu 1926 prvič zmagoslavno vodil v Ameriko.

Praznoverje med sportniki je močno razširjeno; prednjačijo pa menda bokserji. Tako je n. pr. bivši svetovni mojster John L. Sullivan smatral za izzivanje sreče, ako je kot prvi splezal v ring. Vedno je kavalirsko dal v tem nasprotniku prednost. Bob Fitzsimons se je plašljivo izogibal lestev; Renni Leonhard je moral pred nastopom imeti vedno košček žvečilne gume v ustih; Batling Nelson je akceptiral samo tekmovanja z neparnim številom rund. Jack Dempsey se tri dni pred tekmo ni na noben način pustil obriti. Med nogometaši je najpoznanejša navada španskega goalmana Zamore, ki položi pred tekmo v svoja vrata malo lutko nogometaša. Mnogo sportnikov pa ima med tekmovanjem pri sebi kak telisman, trdno verujoč, da jim isti prinese zmago.

Sestanek članstva tennis-sekcije ISSK Maribora.

Drevi se bo vršil ob 20. uri v zgornji dvorani hotela »Pri Orlu« važen sestanek članstva tennis-sekcije ISSK Maribora, na kar ponovno opozarjamo vse ljubitelje poletnega belega sporta.

M. Zevaccoi

V senci jezuita

Zgodovinski roman. 55

Ves ta kotiček, ki je bil teh deset minut poln rožljanja mečev, se je pogreznil v mirni pokoj noči: nobena sled ni pričala več o drami, ki se je bila razigrala... razen okrvavljenih trupel, zaznamujočih Manfredovo pot.

Magdalena je potegnila mladega moža s seboj! Vteknil je meč v nožnico in šel pokorno za njo.

Par trenutkov nato je stal v diskretno razsvetljeni sobi, polni elegantnega razkošja in čudovite koketarije.

»Kje sem?« je mislil Manfred sam pri sebi.

S presunljivim pogledom se je ozrl v Magdaleno, rekoč:

»Madam, ali ste pozemeljska ženska ali dobrodelna vila?... Prej bi rekel, da ste dobroten duh, ki mu je ugajalo, oteti me... Brez vas bi bil zdaj mrtev... skoraj gotovo!« je dodal s ponosnim usmevom.

»Vila nisem,« je odgovorila resnobno. »Ženska sem . . .«

In sama pri sebi je mislila: Žalibog!

Resnobni ton tega čudnega odgovora je presenetil Manfreda.

»Ženska!« je vzkliknil, »Če je tako, ste pač najboljša in najlepša ženska v vsem Parizu!«

»Lepa?« je zamrmrala Magdalena. »Da... nekaj dni še... Dobra? Tega mi nikar ne zaupajte kar tako!«

»Tudi če bi bili hudobni ali makar zločinka: tako krasni ste, madam, da bi šel za vas v večno pogubljenje... Kdo ste? . . . Oh, vedeti hočem to!...«

Magdalena je vzela svečnik in ga vzdignila tako, da ji je posijala luč naravnost v obraz.

»Ali me ne poznate?« je vprašala s toplim glasom. »Jaz sem vas spoznala takoj.«

Ko je stala tako vzravnana in držala z dvignjeno roko gorečo svečo, v žlahtni in graciozni gesti antičnega kipa, v tej luči, ki je padala na bogastvo njenih razpletenih las, z izbočenimi ustnicami, je živela Magdalena res eno tistih minut samodržne lepote, ko postajajo ženske boginje.

Manfred jo je pogledal z brezumnim občudovanjem...

»In tudi vi,« je nadaljevala z isto gorkoto, ste me spoznali v prvem trenotku... to vidim po vaših očeh... Strašni prizor, ki naju je seznanil nekoč, spada med nepozabljive spomine, ki se nikoli ne izbrišejo iz človeškega duha...«

»Madam, verjemite mi...«

»Kar tiho bodite! Med nama ni treba brezsmiselnih fint... Spoznali ste me, in samo velikodušnost vašega srca vam veleva, ne spomniti se tistega dogodka... Imenovati se moram torej sama. Jaz sem obešenka monfokonska...«

»Obešenka« je zajecljal Manfred, obtrpnivši ob tej strašni besedi.

»Mož ste. Hrabri ste! Vaše srce ne trepeče nič bolj kakor vaša junaška roka. Občudovala sem vas prej, ko ste si napravili plameneč oklep iz samega svojega strašnega meča. Še bolj pa vas občudujem zdaj, ki čitam v vaših očeh svetlo bistroumnost vašega duha. In zato vam ponavljam: Obešenka sem, drugega imena nimam več.«

»Naj pa bo! Res sem vas spoznal, madam. Po vaši lepoti sem vas spoznal. In če bi tudi ne bilo oboževanja vrednega obraza, ki sem ga videl takrat za kratek hip — ali bi mogel pozabiti zvok vašega glasu, ki je božajoč liki toplo objemanje ljubimke.«

Vstal je in nadaljeval.

»Ako ste revni, ako vas preganjajo, ako trpite, ako potrebujete vdanega prijateljstva, pridite, kadarkoli se vam zdi, ob kateri uri koli. Pridite v malo hišico pri Toulerijah in povejte svoje ime, to bo zadoščalo. Tako ste mi rekli takrat; vidite, sedaj se spominjam vaših besed, madam. Ponavljal sem si te besede, ne zaradi njihovega pomena, marveč zaradi opojne muzike vašega glasu. Ne vem, zakaj hočete biti ravno obešenka, mrtva. Spoštujem tajnost targične misli, ki vas vodi. Toda zame, madam, zame niste mrtva, zame ste življenje samo, v vas klije življenje v svojem najlepšem, najsočnejšem žaru, v vas drhti vse tisto, kar je krasnega in kar dviga srca v trepetanju strastnega občudovanja.«

»Nesrečnež!« je zamrmrala ona zamolklo, »jaz nosim v sebi smrt!«

Toda on ni slišal teh besed. Ni jih hotel slišati.

Vročično, vdajaje se zanosu, ki se ga sam ni zavedal, je nadaljeval:

»Zakaj sem vas otel? Zakaj ste oteli vi mene? Ah, madam, ali se Vam ne zdi, da je v teh dveh dogodkih čudežna prorokba? Ali se vam ne zdi, kakor se zdi meni, da je zapisano že od kraja, da se morata usodi naju dveh najti in združiti? Nocoj, bogme, nisem bil namenjen k vam, šel sem od doma, zdajci pa se znajdem na bregu reke, napade me cela jata morilcev, branim se, napadejo me iznova, in ko se mi zdi, da je vse končano, se zgodi tako, da se naslonim ravno na vašo hišo! In vi morate biti tista, ki mi odpre rešilni vhod! Ali je to navaden slučaj? Ne, ne, madam, kdo ve, ali me ni mogoče nagon vodil tajinstveno proti vam, ne da bi vedel to, ne da bi se zavedal! In kaj more biti ta nagon, ako ne ljubezen?

Tu se je prekinil.

Bilo je, kakor da se je zdajci prestrašil te besede.

Val naglih, brezumnih neurejenih misli mu je zaoral po možganih.

V njegovi duši je spet zavladala slika Žilete.

»Ljubezen!« je jecljal.

Takoj nato pa je povzel z nekakšnim besom, s trepetajočim zanosom, ki je dajal njegovemu licu izraz trpinčene lepote:

»Da, madam, ljubezen! Ljubim vas! Čutim to, končano je, hočem vas ljubiti. Ljubim vas, moje življenje je vaše.«

Prijel je Magdaleno za obe roki in jih začel stiskati. Magdaleni, premagani po tem viharnem izbruhu ljubezni, je megla obdala um.

Kljub temu pa je slutila v tej ljubezni nekaj skrivnostnega, navdajajočega jo z zmedo.

Tuintam bi bil človek dejal, da se žarke besede mladeničev ne obračajo k njej in da išče ta pogled slike, ki je ni tukaj.

Toda kaj zato! Ta ljubezen, pod katero je tlel mrkel obup, jo je navduševala, lotevala se je s svojim žarom.

Še nikoli ji ni govoril nihče s tako prekipevajočo prepričevalnostjo, še nikdar ni čutila trepetanja tolikšne strasti.

Za hip si je izkusila poklicati pred dušo sliko Francovo.

Toda Manfred je stal pred njo, tako mlad, tako zornolep!

Trenotje, ki je sledilo, se ne da popisati z besedami.

Vrgla sta se drug drugemu v naročje, njiju ustnice so se spojile v gnevnjem poljubu — pri tem sta se zavedala obadva, da ta poljub ne gre niti njemu, niti njej.

Brezupje je trčilo ob brezupje.

In bila sta odkritosrčna!

Ona ni mislila na Franca I. On ni mislil na Žileto.

Pač pa je mislila ona:

»Oh, ljubiti še enkrat! Oživeti v tem brezmejno vročem ljubkovanju! Preroditi se v novo življenje svojega srca!«

In on je mislil:

»Pozabim jo! Ta krasna ženska mi natoči čašo pozabljenja. Ljubim jo! Hočem jo ljubiti!«

Oba dva sta čutila, da se jima meša v glavi.

»Ljubim te!« je zamrmral on, stiskaje jo z mišičastimi rokami.

»Ljubim te!« je odgovorila ona, čuteč, kako jo prešinja trepet razdražene polti.

In to je bilo tako naglo, tako nenadejano! Niti ta, niti on ni mislil, kako čudna je ta strašna naglica njenega objetja.

Oči so jima zamižale v ekstazi.

In zdajci je zaplamtela v njiju strast in se razbrzdala.

»Bodi moja!« je šepnil Manfred s hripavim glasom.

»Da! Tvoja!« je zamrmrala ona zamiraje.

Zdajci pa, ko je postal njegov objem še močnejši in je morala podleči vsak hip in se darovati popolnoma, se je odmeknila bliskoma z vso silo: hripav vzklik strašnega obupa se je iztrgal njenemu grlu: iztegnila je obe dve roki in pehnila Manfreda od sebe.

»Beži! Beži!«

»Bežim naj!« je rekel z divjim roganjem. »Ali noriš? Moja si!«

»Nikdar! Oh, jaz nesrečnica! Jaz nesrečnica!«

In izkusil jo je iznova objeti.

* *

Z zmerno naglico je nato odjahal po Parizu, preskakaje v korak, kadar je kak voz zapiral pot, omikaje se, da ne bi oškropil ženskih, in zroč srepo, z izrazom skrajneg izivnj, n orožnike, ki jih je srečaval tuintam — z eno besedo, ne vporabljaje v ničemer previdnosti, ki mu jo je bil priporočil Lantne z obširnimi dobrimi nasveti.

Zvil je bil svoj plašč na sedlu in si porinil baret nazaj.

V njegovih očeh je sijala svetla predrznost napram ljudem in besna ironija napram usodi.

Jahal je velikoletnega rjavca in ga obračal s spretnostjo izkušenega jezdeca.

Smelo se mu je vzravnal vitki stas.

In še smeleje mu je brenketal dolgi rapir ob konjevem boku.

Marsikatera markiza je občudovaje pogledala za njim iz svoje nosilnice.

In marsikatera ženska iz prostega naroda, ki je šla nakupovat, se je ozrla z nasmeškom ter dejala sama pri sebi:

»Sveta Devica! Kako krasen jezdec!«

Da! Res je bil krasen jezdec, četudi v njegovi trezni obleki — baršunastem jopiču in oklepu iz žoltega usnja — ni bilo nič tistega sijaja, v katerem so tiste čase tekmovali plemenitaši, da bi se prikupili kralju s svojo potratnostjo.

Brez zapreke je jahal skozi mestna vrata, in — kar nekam žal mu je bilo tega. Poveljnik straže, ki je čuval vrata, mu je celo salutiral, in Manfred je vrnil ta pozdrav s porogljivim usmevom.

Zunaj vrat je pognal svojega konja v galop in obstal šele na bližnjem griču.

Od ondot se je ozrl z dolgim pogledom na Pariz.

Hotel se je posloviti od velikega mesta.

Odhajal je na dolgo pot... v življenje prigod ob veliki cesti... po gorah in po dolinah...

Kdaj se pač vrne nazaj?

(Nadaljevanje prih.)

Stanovanjska hiša
z velikim vrtom v Pobrežju pri Mariboru (10 minut od Glavnega trga) je ugodno na prodaj. Naslov v upravi. 268

Pristno vino,
lastni pridelek, liter po Din 10, priporoča vinotoč Vezjak, Splavarska ulica 6. 266

Pozor!
Najcenejše vino! Liter Din 8.—, izborno staro vino in sladki Prošek, liter Din 20.—, Cafova ulica 7. kino Union.

Opremljeno sobico
za samca oddam v najem. Vprašati Meljska cesta 64. 270

Maškeradni ples brivcev
bo 1. februarja v hotelu »Orel«. 269

Zasebno stanovanje,
dve sobi v novi hiši, oddam s 1. februarjem. Nekrepova ulica 4. 243

Vende-bilard
kupim. Maribor, Smetanova ulica 54. 245

Pletene obleke
od Din 160 dalje po meri in okusu dobite v pletarni Javornik, Vojašniška ul. 2. Maribor. 75

Zračno, lepo opremljeno sobo
oddam. Sodna ulica 14/II, vrata 8. 277

Izposojevanje mask
v veliki izbiri v hotelu »Osterberger« v Ptuju samo 17. februarja 1931. 255

Stavbišča
od ca 600 m² naprej pri Ptujski cesti prodaja poceni Podlipnik, Tezno 37. 233

Provizorična delavnica tvrdke Zollenstein nasl.
ŠTEFAN GODEC
se nahaja v Gosposki ulici št. 38, v pritličju

Bukova drva
cepanice in okroglice dobavlja po vagonih najceneje: Lesna trgovina in industrija
Viktor Glaser. Ruše

Zimske nogavice,
rokavice, pletenine ter vse druge modne potrebščine v modni trgovini
Anton Paš,
Maribor, Slovenska ul. 4.

Inseriraite v „Večerniku“

Najcenejši nakup
OTROŠKE NOGAVICE od Din 5.— naprej; NOGAVICE Z OBROBKOM (Haferlsocken) od Din 10.— naprej; MOŠKE NOGAVICE od Din 4.50 naprej; DAMSKE NOGAVICE od Din 7.— naprej; DAMSKE FLOR-NOGAVICE od Din 12.— naprej; DAMSKE VOLNENE NOGAVICE od Din 18.— naprej; SVILENE NOGAVICE in NOGAVICE iz UMETNE SVILE v vseh barvah in cenah; SPODNJE MAJICE od Din 15.— do 25.— po velikosti; SPODNJE HLAČE od Din 15.— naprej; SVETERJI ZA OTROKE od dinarjev 35.— naprej; SVETERJI ZA DAME od dinarjev 60.— naprej; PLETENE DAMSKE OBLEKE od dinarjev 200.— naprej; DAMSKE ROKAVICE od dinarjev 14.— naprej; MOŠKE ROKAVICE od Din 16.— naprej itd. — Vrhu tega največja izbira trikotaž, pletenin, perila, kravat, ovratnikov, vezenin, čipk, svilenih trakov, toaletnih potrebščin parfumerije po zelo nizkih cenah. Galoše od Din 110.— naprej, snežne čevlje od Din 95.— naprej. — Lastna pletarna in predtiskarija! — Prevzame entlanje, ažuriranje in vezenje!
Eksportna hiša LUNA, Maribor, Aleksandrova c. 19

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: FRAN BROZOVIČ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.